การเสาะหาสารเคมีเพื่อการเกษตรจากวัชพืชบางชนิดในวงศ์ Euphorbiaceae.

นางสาวกรกช ชั้นจิรกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางชีวภาพ
หลักสูตรเทคโนโลยีทางชีวภาพ
บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-332-506-9
ถิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SEARCHING FOR AGROCHEMICAL SUBSTANCE FROM SOME WEEDS INTHE FAMILY EUPHORBIACEAE

MISS KORAKOT CHANJIRAKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Biotechnology

Program of Biotechnology

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-506-9

Searching for Agrochemical Substance from Some Weeds in the Family Euphorbiaceae. Miss Korakot Chanjirakul B_{V} Department Biotechnology Associate Professor Udom Kokpol, Ph.D. Thesis Advisor Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial Fulfillment of the requirements for the Master's DegreeDean of Graduate School (Professor Supawat Chutuvonges, M.D.) Thesis Committee: (Assistant Professor Sirirat Rengpipat, Ph.D.) 16. Kolop Thesis Advisor (Associate Professor Udom Kokpol, Ph.D.) Stripoon Zunsondtripoon Member (Siriporn Zungsonthiporn, Ph.D.) Warnham Changsin Member (Assistant Professor Warinthorn Chavasiri, Ph.D.)

Thesis Title

กรกช ชั้นจิรกุล : การเสาะหาสารเคมีเพื่อการเกษตรจากวัชพืชบางชนิดในวงศ์ Euphorbiaceaae (SEARCHING FOR AGROCHEMICAL SUBSTANCE FROM SOME WEEDS IN THE FAMILY EUPHORBIACEAE) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อุดม ก๊กผล ; 75 หน้า, ISBN 974-332-506-9.

การเสาะหาสารเคบี เพื่อประโยชน์ ทางการเกษตร จากวัชพืชบางชนิคในวงศ์ Euphorbiaceae 3 ชนิคคือ น้ำนมราชสีท์ , น้ำนมราชสีท์เล็ก และ หญ้าขาง โดขนำเอาสิ่งสกัดที่ ได้จากส่วนต่างๆ ของพืชทั้ง 3 ชนิดไปทดสอบฤทธิ์ทางชีวภาพ 2 แบบ คือ ฤทธิ์การยับยั้งการ เจริญเติบโตของข้าวพันซ์ กข 23 และการทคสอบความเป็นพิษต่อไรสีน้ำตาล พบว่าสิ่งสกัดที่ได้ จากส่วนของลำคันของหญ้าขางที่สกัดด้วยไดกลอโรมีเชน ให้ผลการยับยั้งการเจริญเติบโตของ ข้าวพันธุ์ กข 23 ได้ดีที่สุด โดยที่ความเข้มข้น 0.5 กรัมของสิ่งสกัดต่อสารละลาย 3 มิลลิลิตร สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของส่วนของกาบใบ และความยาวของรากได้ถึง 100 เปอร์เซ็นต์ จึงทำการสกัดแยกออกเป็นส่วนย่อย ๆและนำส่วนย่อย ๆ นี้ไปติดตามฤทธิ์ทางชีวภาพการยับยั้ง การเจริญเติบโตของต้นข้าวอีกครั้ง พบว่าส่วนย่อยที่ III C ให้ฤทธิ์การยับยั้งการเจริญเติบโตของ ข้าวพันธุ์ กข 23 มากที่สุด คือ ที่ 10,000 ส่วนในล้านส่วน สามารถขับยั้งการเจริญเติบโตของกาบ ใบได้ 63,32 เปอร์เซ็นต์ และสามารถขับขั้งการเจริญเติบโตของรากได้ 59.98 เปอร์เซ็นต์ และให้ ผลเป็นพิษกับไรสีน้ำตาลสูง(${
m LC}_{50}$ 9.09 ไมโครกรับต่อมิลลิลิตร) แต่เมื่อทำการแขกออกได้เป็น สารบริสุทชิพบว่ามีสารประกอบ 2 ชนิด คือ สารประกอบ 1 และ สารประกอบ 2 จากผลทาง สเปกโทรสโกปีสามารถพิสูจน์ได้ว่า สารประกอบ 1 เป็นสารภูพิยอลอะซีเดท และ สารประกอบ จากการติดตามฤทชิการยับยั้งการเจริญเติบโตของ 2 เป็นสารประเภทไตร-เทอร์ปีนอยด์ ข้าวสามารถสรุปได้ว่าสารประกอบ 2 เป็นสารที่มีฤทธิ์ขั้บขั้งการเจริญเติบโตของข้าว (55.54 เปอร์เซ็นต์ในรากและ 39.64 เปอร์เซ็นต์ในกาบใบ ที่ความเข้มข้น 10.000 ส่วนในล้านส่วน)

ภาควิชา	ลายมือชื่อนิสิต <u>วรสร รับอิ</u>	
สาขาวิชา 149 โลมโภยิสทรชิวภาพ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🧢	゚゚゙゙゙゙゙゙゙゙゙゙゙゙゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚゚
ปีการศึกษา 2.641	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	

C827077 : MABLOTECHNOLOGY

KEY WORD:

Euphorbia heterophylla / EUPHORBIACEAE / PLANT GROWTH INHIBITION

KORAKOT CHANJIRAKUL: SEARCHING FOR AGROCHEMICAL SUBSTANCE

FROM SOME WEEDS IN THE FAMILY EUPHORBIACEAE: ASSOC.PROF.

UDOM KOKPOL, Ph.D. 75 pp. ISBN 974-332-506-9

Searching for agrochemical from 3 species of weeds in the family Euphorbiaceae, namely Euphorbiace hirta Euphorbia thymifolia and Euphorbia heterophylla. The crude extracts of their parts were tested 2 activities, rice growth inhibition of rice (Oryza sativa cv. RD 23) and Brine shrimp cytotoxicity lethality. The results showed that the dichloromethane crude extract of the stem part of Euphorbia heterophylla inhibited 100 % of rice growth (Oryza sativa cv. RD 23) both leave sheath and root length at 0.5 g of the crude extract per solution 3 ml. The active fraction was fractionated by column chromatography using rice growth inhibition as guide for further fractionation, found that the fraction III C was the best fraction, which inhibited 63.32% (leave sheath), 59.98% (root length) of rice growth (Oryza sativa cv. RD 23) at 10,000 ppm and gave high activity with brine shrimp(LC_{so} 9.09 µg/ml). purification of this fraction gained two compound; Compound 1 and Compound 2. By mean of the spectroscopic identification, Compound 1 proved to be lupeol acetate and Compound 2 was a triterpenoid. From rice growth inhibition activity concluded that Compound 2 was an active compound. It was inhibited 39.64 % (leaf sheath) and 55.54 % (root length) at 10,000 ppm.

ภาควิชา	ลายมือชื่อนิสิต 2026 ผู้เอิร์วุล
\ 1	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🔑 🛰 🛣 🖚
ปีการศึกษา <i>โร</i> มา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ACKNOWLEDGEMENT

The author wishes to especially be grateful to Associate Professor Dr. Udom Kokpol, her advisor for his advice and generous contribution of comments and suggestion. She would like to thank the members of her thesis committee Assistant Professor Dr. Sirirat Rengpipat, Dr. Siriporn Zungsonthiporn and Assistant Professor Dr. Warinthorn Chavasiri for valuable discussion and advice. She would like to thank Dr. Siriporn Zungsonthiporn and Mrs. Cha-um Premasthira, Weed Science Subdivision, Botany and Weed Science Division, Department of Agriculture, Ministry of Agriculture and Cooperatives, Bangkhen, Bangkok, Thailand, for their valuable assistance with technical bioassay and statistical analysis. She wishes to thank Assistant Professor Dr. Warinthorn Chavasiri and Dr. Santi Tip-pyang for their advice about chemical technique. This research was partially supported by Natural Products Research Unit, Department of Chemistry, Faculty of Science, Chulalongkorn University and Graduate School.

Finally the author would like to express her deepest appreciation gratefulness to her parents for their warmest love, understanding and cheerfulness throughout her graduate study.

CONTENTS

	Pago
Abstract in Thai	iv
Abstract in English	v
Acknowledgement	vi
List of Figures	ix
List of Schemes	хi
List of Tables	xii
List of Abbreviation	xiii
CHAPTER	
I:INTRODUCTION	1
1.1 Allelopathy	1
1.2 Literature search on the allelopathy of weeds	
1.3 Biological characteristic, distribution and chemical constituent	
of some weeds in the family Euphorbiaceae	5
1.4 Chemical constituents studies on Euphorbia heterophylla L	12
1.5 Goal of this research	18
II : MATERIAL AND METHODS	19
2.1 Plant materials	19
2.2 General procedures	19
2.3 Chemicals	20
2.4 Chemical test	
2.5 Generation extraction for preliminary study	20
2.6 Biological test	22
2.6.1 Inhibition of rice growth bioassay experiments	22

	Page
2.6.2 Brine shrimp cytotoxicity lethality test	. 23
2.6.3 The inhibitory effect for carcinoma cell lines	. 24
2.7 Extraction	25
III : RESULTS AND DISCUSSION	27
3.1 The results of extraction	. 27
3.2 The results of biological activity screening tests with	
carcinoma cell lines	. 29
3.2.1 Ethanolic crude extract	. 29
3.2.2 Various crude extract on Human Hepatocellular	
c arcinoma	. 32
3.3 The results of preliminary rice growth inhibition bioassay.	. 38
3.4 Extraction and initial fractionation of the stem of	
E. heterophylla Linn.	. 42
3.5 Plant growth inhibition activity test	44
3.6 Separation	47
3.6.1 Separation of fraction III	47
3.6.2 Rice growth inhibition activity of fraction III	49
3.6.3 Brine shrimp bioassay experiments of fraction III	53
3.6.4 Separation of fraction III C	54
3.7 Structure elucidation of Compound 1	59
3.8 Structure elucidation of Compound 2	65
IV : CONCLUSION	69
REFERENCES	71
VITA	75

List of Figures

Figures	Page
1.1 Euphorbia hirta L.	6
1.2 Euphorbia thymifolia L.	8
1.3 Euphorbia heterophylla L.	9
1.4 Some flavonoids isolated from E. heterophylla	14
1.5 Some steroids isolated from E. heterophylla.	16
1.6 Some terpenoids isolated from E. heterophylla	17
3.1 Inhibitory effect of ethanolic crude extract on rice root growth	
(at 1.0 g/3ml)	40
3.2 Inhibitory effect of ethanolic crude extract on rice leaf sheath growth	
(at 1.0g/3 ml)	41
3.3 Inhibitory effect of solvent extract of E. heterophylla on root growth	
of rice (at 0.5g/3 ml)	45
3.4 Inhibitory effect of solvent extract of E. heterophylla on leaf sheath growt	h
of rice (at 0.5g/3 ml)	46
3.5 Inhibitory effect of various fraction of dichloromethane extract on root	
growth of rice (at 10,000 ppm)	51
3.6 Inhibitory effect of various fraction of dichloromethane extract on leaf	
sheath growth of rice (at 10,000 ppm)	52
3.7 TLC spots of fraction III C	55
3.8 Inhibitory effect of Compound 1 on root length and leaf sheath	
of rice	56
3.9 Inhibitory effect of Compound 2 on root length and leaf sheath	
of rice	57

Figures	Page
3.10 IR spectrum of Compound 1	60
3.11 The ¹ H NMR spectrum of Compound 1	61
3.12 The ¹³ C NMR spectrum of Compound 1	62
3.13 IR spectrum of Compound 2	66
3.14 The ¹ H NMR spectrum of Compound 2	67
3.15 The ¹³ C NMR spectrum of Compound 2	68

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

List of Scheme

Schemes	Page
2.1 Extraction for preliminary test	21
2.2 Extraction and fractionation of Euphorbia heterophylla Linn,	26
3.1 Extraction and fractionation of Euphorbia heterophylla Linn,	43

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

List of Table

Tables	Page
1.1 Substances isolated from Euphorbia plants	11
1.2 Chemical constituents of Euphorbia heterophylla	12
3.1 Yield of crude extract by various solvent of studies species	27
3.2 Inhibitory effect of ethanolic crude extract of E. hirta on carcinoma	
cell line	30
3.3 Inhibitory effect of ethanolic crude extract of E. heterophylla on carcinoma	
cell line	31
3.4 Percent inhibition of Human Hepatocellular carcinoma	32
3.5 Percentage inhibition of Human Nasopharyngeal carcinoma	33
3.6 Percentage inhibition of Human Gastric carcinoma	34
3.7 Percentage inhibition of Human leukemia carcinoma	35
3.8 Percentage inhibition of Human colon carcinoma	36
3.9 Percentage inhibition of Human Erythroleukemia carcinoma	37
3.10 Preliminary test of the crude extract at 0.1, 0.5 and 1.0 g per solvent 3 ml	
on root and leaf sheath of rice (Oryza sativa cv RD 23)	39
3.11 The growth inhibition activity on rice (Oryza sativa cv RD 23)	44
3.12 The results of separation of fraction III	48
3.13 Effect of various fraction III (III A - III J)	50
3.14 The results of brine shrimp bioassay experiment of fraction III	53
3.15 Effect of Compound 1 and Compound 2 on growth of rice	55
3.16 Brine shrimp bioassay experiment of Compound 1 and Compound 2	58
3.17 The ¹³ C NMR chemical shift assignments of lupeol acetate and	
Compound 1	63

List of Abbreviations

°C

degree celsius

cont.

continue

13C NMR

carbon 13 nuclear magnetic resonance

cm⁻¹

unit of wavelength

Fig.

Figure

g

gram(s)

H NMR

proton nuclear magnetic resonance

ħ

hour

ml

milliliter (s)

mρ

milligram (s)

ppm

part per million

δ

chemical shift

 μ_{g}

microgram